

Geef kinderen het recht om in de natuur te spelen

Steeds meer kinderen groeien op in de stad. Het is goed voor hen in contact te komen met de natuur.

Annelies Henstra

en Thomas van Slobbe

juriste gespecialiseerd in mensenrechten; directeur van de groene denktank Stichting wAarde

Het internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind bestaat deze maand twintig jaar. Het bevat specifieke kinderrechten, zoals het recht op ontwikkeling, onderwijs en spelen, maar ook het recht op bescherming tegen kindermishandeling, kind prostitutie en de inzet als kindsoldaat. Gegeven het feit dat wereldwijd meer kinderen opgroeien in steden dan op het platteland, moet er een nieuwe bepaling in dit verdrag: het recht op contact met de natuur.

De afgelopen decennia is sluipenderwijs een kloof ontstaan tussen kinderen en de natuur. De tijd dat zij op eigen houtje de natuur in konden trekken, behoort hoe langer hoe meer tot het verleden. De toekomst zal een toenemende verstedelijking brengen. Kinderen groeien steeds vaker op in een omgeving, waarin er geen contact is met de natuur en de oorsprong van hun voedsel. Hierdoor treedt vervreemding op.

Al Gore waarschuwt dat de samenleving iets heel wezenlijks aan het verliezen is, doordat mensen nauwelijks meer de kans krijgen om in contact met de natuur te komen, en zelfs vergeten dat ze iets kwijt zijn. Opmerkelijk is een Duits onderzoek, waaruit blijkt dat een deel van de kinderen denkt dat eenden geel zijn. In Nederland noemden veel kinderen de olifant als het meest bedreigde dier in ons land.

Kinderen hebben contact met de natuur nodig voor een gezonde lichamelijke, geestelijke en morele ontwikkeling. Uit onderzoek blijkt

Natuur prikkelt meer zintuigen dan tv en computer.

FOTO ANP

dat natuurcontact in de eerste plaats bevorderlijk is voor de lichamelijke ontwikkeling van kinderen. De natuur is oneindig gevarieerd en scherpt de waarneming van alle zintuigen. Dit in tegenstelling tot de computer en tv, die een eenzijdig beroep doen op ogen en oren.

Iets simpels als in bomen klimmen vereist een veelzijdiger motoriek dan bijvoorbeeld de technische apparaten in de sportschool. Kinderen die opgroeien in arme landen zullen door contact met de natuur meer vaardigheden kunnen ontwikkelen om mogelijke voedselcrises, maatschappelijke onrust en natuurrampen te overleven. Daarnaast werkt een natuurlijke omgeving rustgevend, waardoor het concentratievermogen wordt hersteld en een kind weer helder kan denken. In die zin is het bevorderlijk voor de intellectuele ontwikkeling van kinderen.

Verder heeft een natuurlijke omgeving ook een gunstige werking op de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Een 'groene' ruimte stimuleert de sociale interactie tussen kinderen

en de ontwikkeling van een gevoel van eigenwaarde.

Tot slot heeft contact met de natuur ook een positief effect op morele ontwikkeling van kinderen: zij krijgen meer respect voor de natuur en gaan er zorgzamer mee om. Broodnodig in een tijd waarin de klimaatcrisis en de milieuproblemen eindelijk in volle omvang tot ons beginnen door te dringen. Juist doordat contact met de natuur niet meer vanzelfsprekend is, wordt steeds duidelijker hoe fundamenteel het is voor een kindwaardig bestaan.

Een kinderrecht op natuurcontact kan zorgen voor meer bewustwording en helpen veilige en voor kinderen makkelijk bereikbare groene gebieden in de steden te realiseren. Relevant daarbij is dat de 193 landen die het Verdrag hebben ondertekend verplicht zijn iedere vijf jaar verslag uit te brengen aan het Kinderrechtencomité over de door hen genomen maatregelen. Wellicht dat ook Nederland haar doelstelling om meer groen in en om grote steden te realiseren wat serieuzer neemt.